

SIMON
ROZENDAAL

Gerrit, je bent weerman, houd je bij het weer

Op 3 april begint het weerbericht van *het Journaal* met zonnecellen op een huis in Goes. Presentator Annechien Steenhuizen: 'En we gaan naar Gerrit, met het weer. En een goede dag voor de zonnepanelen, hè?' Gerrit: 'Dat is zeker het geval want het was vandaag zonovergoten.'

Vervolgens toont Gerrit een 'prachtige parabool'. Ter verduidelijking, ik spreek mensen die ik niet ken aan met 'meneer' of 'mevrouw', met een uitzondering voor kinderen natuurlijk, maar omdat Gerrit bijna dagelijks mijn woonkamer binnenstapt, neem ik de vrijheid om voor hem ook een uitzondering te maken.

Gerrit dus. Hij liet een parabool zien, met een piek op drie uur. Die dekte 90 procent van de stroomvraag en dat was een record. Zonnepanelen produceerden evenveel stroom als zestien gasgestookte elektriciteitscentrales. Gerrit: 'Zo zie je maar weer dat de duurzame energiebronnen inmiddels heel veel zoden aan de dijk zetten.'

Het was niet voor het eerst dat Gerrit propaganda maakte. Op zondag 26 februari vraagt presentator Rob Trip: 'Gerrit, uitzicht op windmolens?' Gerrit staat voor een foto van duinen bij Egmond aan Zee. 'Ja, dat klopt,' zegt Gerrit, 'windmolens, hier op zee.'

Hij wijst naar een windmolenpark. 'En er was ook veel zon vandaag. En dit zijn al bijzondere dagen, want op het midden van de dag vandaag werd al 100 procent van de elektriciteit opgewekt met windenergie en met zonne-energie en dat zal de komende tijd alleen maar toenemen naarmate er meer van de zonnepanelen en windturbines komen.'

Nou zijn er al veel reclamespotjes voor zonnecellen en windmolens. Die worden gemaakt door energiebedrijven en milieugroepen – zelfs Shell maakt reclame voor windmolens en groene waterstof! – en zijn te zien in de blokken voor en na *het Journaal*. Natuurlijk valt er ook in het *NOS Journaal* zelf het een en ander te melden over de opmars van zon en wind die inderdaad alle records breekt, maar dan dient dat op de gebruikelijke journalistieke wijze te geschieden, hoor en wederhoor, een echte verslaggever, liefst een die wat van het onderwerp af weet (onbegrijpelijkkerwijs doen ze in Hilversum niet aan wetenschapsjournalisten).

Hiemstra zei onlangs in *NRC* dat hij het woord 'activist' te ver vindt gaan, maar gaf wel toe dat hij 'zendingsdrang' heeft. 'We moeten anders nadenken over onze manier van leven. Die is veel te verkwistend, we zijn te veel roofofbouw op de wereld aan het plegen.' En dus maakt Gerrit ('ik loop wel rond in een journalistieke omgeving, maar ik ben geen journalist') propaganda voor zonnecellen en windmolens.

Dat is niet alleen een beetje raar, maar ook zonde van zijn tijd. Zeker in een land als Nederland hebben weermannen en weervrouwen hun handen vol aan het weer. In een landklimaat heb je wekenlang hetzelfde weer, dodelijk saai, maar bij ons is het elke dag feest, meer weer dan waar ook ter wereld. Misschien als Gerrit iets minder energie stopt in het nabootsen van Diederik Samsom en Greta Thunberg, dat zijn weersvoorspellingen wat accurater worden?

En zoals wel vaker bij propaganda, er is een waslijst van feiten en argumenten die Gerrit niet vertelt. Bijvoorbeeld dat veel zonnepanelen op onze daken (geschat wordt één op de drie) worden gefabriceerd door Oeigoeren in Chinese kampen. Of dat juist die 'prachtige parabool' een flink probleem veroorzaakt. De piek is om drie uur 's middags en dan is er in huizen met zonnepanelen weinig behoefte aan stroom. En wanneer er een piek is in de vraag (zeven uur 's avonds) moeten gas- of kolen centrales de klus klaren.

Ook zijn er heel wat mensen die eraan twijfelen of je windmolens, zonnecellen en elektrische auto's wel 'duurzaam' mag noemen, gezien de vervuiling die ze middels mijnbouw in arme landen veroorzaken. Daarover liet hetzelfde *Journaal* enkele maanden geleden een fraaie reportage zien, vanuit Sulawesi, Indonesië.

En jawel, de impact van mijnbouw voor zon en wind is klein vergeleken met die voor fossiel. Maar zolang zon en wind er niet in slagen om steenkool en aardolie terug te dringen, komt de mijnbouw voor zonnecellen en windmolens boven op die voor fossiele brandstoffen.

Maar dat vertelt Gerrit allemaal niet.

EW

Als Gerrit minder tijd stopt in het nadoen van Greta, wordt het weerbericht misschien beter